

Kár kapkodni, inkább gondolkodni!

Milyen volt a családi háttér, az indítatásod?

1974-es születésű vagyok, lassan már az „öregek” közé tartozom. Édesapám villanyszerelő, édesanyám ápolónő, mindketten a saját szakmájukban a maximumot képviselik. Azt, ahol ma tartok, csak nekik köszönhetem. Soha életemben semmi kapcsolatomban nem volt a hangtechnikával, leszámítva a gimnáziumot, ahol iskolarádiózni kezdtem. Aztán geológusnak jelentkeztem, ahova fel is vettek, majd kamionosnak álltam, mert az olyan rokon szakma. Közben volt a katonaság, de filmeztem és állatokkal is foglalkoztam.

Milyen állatokkal?

Medvékkel, farkasokkal többek között, Gödöllőn, a Lutra telepen, amit Kósa József vezetett (már sajnos nincs közöttünk), aki a „pótapám” – fontos megjegyezni, hogy az édesapámmal is teljesen rendben vagyunk. Az élőlényekhez való viszonyom onnan származik.

Hogyan kerültél kapcsolatba a hangtechnikával?

Kamionos koromban a cég, amellyel kapcsolatban voltam, színházakat is szállított. Belecsöppentem a Vidám Színpad munkájába Ridinger János műszaki vezető révén, aki az egyik előadáson azt mondta, hogy most hirtelen kevesen vannak, és elkelle egy segítő kéz. Kívülről tudtam a darabokat, mondtam, persze! A fénypulttal kezdtem el dolgozni, éreztem a tempót, ő pedig megkérdezte, hogy lenne-e kedvem ezzel foglalkozni. Kis idő elteltével azt válaszoltam, hogy rendben. Aztán a Fővárosi Művelődési Házhoz kerültem, szintén János keze alatt, ott a színpadtól a világításon át a hangig mindennel kellett foglalkozni.

Az első önálló hangosításom úgy indult, hogy egy kollégám ledobott egy köteg kábelt

Ditzmann Tamás Maci igazi all-round hangmérnök: az élet minden területén, ahol hangosításra van szükség, kipróbálta magát. Nyugodt, de határozott egyénisége sugárzik, átragad a környezetére is. Sokat élt vadállatok közelségében, és ahogy elmondja, rengeteget tanult tőlük. A négygyermekes édesapja második családja a munkahelye, ahol rajongással mesél a hivatásáról, ami az élete.

és mondta: ez itt az állvány, ez a mikrofon, ez az erősítő, ezek a hangfalak, szevasztok! A zenekar is segített, összeraktuk, és megszólalt. Kezdtém egyre mélyebben beleásni magam a hangosításba, közben villamosmérnök lettem (Czeiner László unszolására), képeztem magam. Az FMH-ban rengeteg zenekart kevertem később, ráéreztem az akusztikus hangszerek hangosítására és a monitorigényre. Palya Bea is ott indult, és a mai napig, amikor találkozunk, érzem azt a végtelen szeretetáradatot, ami az ő lelkére annyira jellemző. A Thália Társaság üzemeltetését is átvette Ridinger János, ahol a hangtechnikát Lugossy Lugo Laciék csinálták. Egyszer ültünk egymás mellett, és mondta: Maci! Nem érek rá, csináld már meg ezt is! És elkezdett működni. Annyira, hogy át is mentem az ő cégéhez. Rengeteget tanultam náluk, a mai napig nagyon jó a viszonyunk.

Aztán a Vígszínházba és a Pesti Színházba kerültem (Hajdú Gábor hangtárvezető invitálására). Marton László volt akkor az igazgató és Presser Gábor a zenei vezető. Óriások! Amit a színházról tudok, azt mind ott szedtem fel. A másik két nagy mesterem Szirtes Tamás és Kocsák Tibor, akikkel a Madách Színházban most dolgozhatok, és Kálmán Sanyi, ami számomra óriási megtiszteltetés, mert ő egy ikon. Azt gondolom, hogy ahhoz képest, amit lettem ebben a szakmában, nincs a helyén kezelve. Minden mozdulatából tanulni lehet. Hét évig szabadúszóként is dolgoztam. Ezalatt az Operettszínház sok produkciójában vettem részt, most is szerződésben állok velük. Az Örkény István Színházban 2016 januárjától lettem műszaki vezető, Mácsai Pál igazgató is olyan ember, akitől sokat tanulhatok. A mestereink minden szavára oda kell figyelni, amit mondanak, annak súlya van. A nyugalom jellemző rám munka közben, legálábbis azt próbálok sugározni. Megtörtént, hogy nem szólalt meg valami a színpadon, a kollégáim kapkodtak, én meg odasétáltam, összedugtam máshogy, és minden a helyére került. Kérdezték, hogy csináltam. Mire én: amíg odaértem, átgondoltam, mi lehet a hiba, és elhárítottam. Persze, belül bennem is van feszültség, de ez nem látszik. Kár kapkodni, inkább gondolkodni – ez a jelszó, ami végigkísér az életemen.

Hangosítottál népzene, dzsesszt, rockzenét, színházi előadásokat, operettet, szabadtéri színpadokon, kisebb és nagyobb belső terekben, készítettél lemezfelvételeket. Melyik a szíved csücske?

Mindegyik! Ha beülsz egy stúdióba, és azok a színvonalú énekesek, zenészek, színészek léteznek veled egy légtérben, mint Presser Gábor, Dész László, Kulka János, az olyan felemelő érzés, ami utánozhatatlan. Vagy amikor a koncerteken a főhősök bemutatják a zenekart, és rólam sem feledkeznek el, az leírhatatlan.

A produkció, vagy te döntöd el, hogy milyen eszközöket választasz a megvalósításhoz?

A megrendelőt ez nem érdekli, rám bízta, mivel valósítom meg. Ez egy egyéni vágy, ha leülsz egy pult mellé, akkor ne sügérként vergődj ott, hanem képezd magad, érdeklődj, és keresd meg a legjobb megoldást az adott feladathoz.

Milyen keverőket használtál?

A saját cégemben először Yamahát. Aztán véletlenül a Roland felé sodródtam, és vettem egy Roland 400-as pultot, ami nagyon könnyen megtanulhatóvá vált, szerettem. Szuper funkciói voltak, koncerteken használtam, és rögzítettem is vele, tv-felvétel is, CD-t is. A digitális pultok nagyon kinyitották a világot.

Mitől függ az, hogy milyen márka mely termékét választod?

Árkategóriában nagyon összezsúfolódott minden. Ki erre, ki arra esküszik. Ízlés, pénztárca, kedvezmény, kötődés, kényelem és a szakmai szempontok a mérvadóak.

Mitől kényelmes egy pult?

A logikájától. Mit lehet hamar átlátni, illetve a pult felépítése. Hogy a felhasználó mint operátor dolgozni tudjon rajta gyorsan. Sokat számí-

tanak a fadertávolságok is, hogy egy arasznyiba befér 10-15, vagy csak 4-5. A múlt évben Szegeden a Szabateri Játékokon A *nyomorultak* előadása kapcsán kaptam egy ajánlatot, hogy mi lenne, ha egy Roland pulton dolgoznék. Megörültem a lehetőségnek, ez az M 5000 vadonatúj modell volt. Azért a zabszem bekerült a hátsómba, mert ez egy új pult, új szoftverrel, új architektúrával. Felhívtam Márkus Gergőt, hogy nagyon örülök, de szeretném előtte tanulmányozni, mire ő: persze, gyere! Kimentem Törökbálintra, feltöltöttük, leellenőriztük. Napo-

kat töltöttem náluk, Gergő végtelen türelemmel segített. A nyomorultak előadásban 42 szólista, kórus és nagyzenekar szerepel, ami rengeteg csatornát igényel. Több lehetőséget mutatott be, azokat mind-mind végigjártuk, több hangkép közül választhattam, aztán gördülékenyen, jól, hiba nélkül lement az előadás. A digitális pulton a beállításokat egy gombnyomással visszahozhatod. Igen ám, de a színészeknek, énekeseknek, zenészeknek fontos az aktuális lelkiállapota, az, hogy adott esetben kérdezi-e őket a természet, volt-e előző este fantaszti-

kus... élményük, vagy nem, beteg-e a gyerekük, vagy sem, jót kajáltak, nem kajáltak, ezek mind-mind olyan tényezők, amelyek egymásra rakódnak, ez jelenti azt az állapotot, amely a művész akkor és ott. Ehhez alkalmazkodni kell, ez nem megy gombnyomásra. A pult kiválóan működött, ráadásul az egész előadást felvettem, és a videofelvételnek is az lett a hangja.

Szegeden együtt dolgoztam Werner Schmidl hangtervezővel (sound designer), aki a komolyzenei ajándékkoncerten hangmérnökként is részt vett a produkcióban. Megkért engem, hogy avassam be a pult titkaiba, és egy órán belül annyira átlátta, hogy a koncertet lemezminőségben keverte le. Teljesen beleszeretett ő is, és én is a Roland M 5000 pultba. Úgy építették fel, hogy mindenhol átvevtek a jó ötleteket és a márkaszpecifikusan jellemző sajátosságokat. Mindezt összegyűrték, alaposan, egybe. Így mindenki, aki korábban megszeretett egy-egy más pultot, ebben felfedezheti egykori kedvencét. Hangsúlyozom, ez nem lopás, hanem egy bátor és jó gondolat. Nekem is támadt egy-két ötletem, amiket megosztottam a Rolanddal, hátha valamikor felhasználják a jobbítás érdekében. Bátorság volt egy ilyen hatalmas produkcióban használati, rutin nélkül beleugrani egy vadonatúj pulttal, de megérte.

Idén, a jubileumi 85. Szegedi Szabateri Játékokra újra meghívást kaptunk a Dóm térre, ahol Richard Wagner: *A bolygó hollandi* zenedarabja mellett Eisemann Mihály: *Én és a kisöcsém* operettjét is bemutatják, ismét színre kerül a Madách Színház két sikerdarabja, a *Mamma Mia* és a *Nyomorultak*, igazi szenzációnak ígérkezik az *Ének az esőben*, Shakespeare: *Tévedések vigjátéka* és az elmaradhatatlan *Ajándékkoncert*.

ROZSONITS TAMÁS

O·H·R·C·A
Open
High
Resolution
Configurable
Architecture

M-5000/M-5000C

Új lendület a digitális keverők világában

96kHz mintavételezés • 72-bit belső Jelfeldolgozás • 128 szabadon konfigurálható Input vagy output lehetőség • 960 lehetséges audió bemenet • Dante/Waves/MADI kompatibilitás • SDI/DVI videó hang beágyazás • 32db 31 sávú GEQ/8 sávú PEQ • 4 sávú Full-band PEQ, 2db szabadon konfigurálható dinamika processzor, De-esser, Delay minden bemeneti és kimeneti csatornára • 16 független multi-effekt processzor • Offline PC/MAC editor • Teljes körű kompatibilitás a már meglévő REAC eszközökkel

REAC Dante MADI WSG

www.proav.roland.com/OHRCA

ree.proav@roland.com

Roland